

La formació
especialitzada
dels psicòlegs
en l'àmbit
d'execució penal



Edita

© Generalitat de Catalunya
Centre d'Estudis Jurídics
i Formació Especialitzada

Autors

Artur Barrio Ricart, Marta Carrasco Moreno,
Marta Ferrer Puig, Ignasi Jambrina Gato,
Mireia Roca Bertran i Gemma Torres Ferrer.

Agraïments

La confecció d'aquest document ha estat possible gràcies a la col·laboració del col·lectiu dels Psicòlegs de l'àmbit d'execució penal.

Primera edició

Juny de 2012

Disseny gràfic i maquetació

Primer Segona serveis de comunicació

DL: B. 30135-2012



Avis legal. Els continguts d'aquesta obra estan subjectes a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 2.5 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, la distribució i la comunicació pública sempre que se'n citi el titular dels drets (Generalitat de Catalunya, Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada) i no se'n faci un ús comercial. Aquesta obra no es pot transformar per generar obres derivades. La llicència completa es pot consultar a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/legalcode.ca>.

www.cejfe.cat/publicacions.php

“L’exercici de la psicologia s’ordena cap a una finalitat humana i social que pot expressar-se en objectius tals com el benestar, la salut, la qualitat de vida i la plenitud del desenvolupament de persones i grups en els diferents àmbits de la vida individual i social.

...

La professió del psicòleg es regeix per principis comuns a tota deontologia professional: respecte a la persona, protecció dels drets humans, sentit de la responsabilitat, honestedat, sinceritat amb els clients, prudència en l’aplicació dels instruments i tècniques, competència professional i solidesa de la fonamentació científica de les seves activitats professionals.”

Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya

Codi deontològic (articles 5 i 6)

Introducció	5
Estructura de la formació	6
Formació especialitzada	7
Formació inicial selectiva	7
Formació contínua.....	7
Formació d'actualització per competències comunes.....	7
Formació d'actualització per competències per àrees de treball....	7
Formació d'aprofundiment	8
Formació transversal	8
Activitats formatives per competències comunes	9
1. Competència institucional	10
Formació en competència institucional.....	11
2. Comunicació	12
Formació en comunicació	13
3. Prevenció i resolució de conflictes	14
Formació en prevenció i resolució de conflictes	15
4. Organització i gestió del temps	16
Formació en organització i gestió del temps.....	17
5. Coordinació i treball en equip.....	18
Formació en coordinació i treball en equip	19
6. Iniciativa i creativitat	20
Formació en iniciativa i creativitat	21
7. Tolerància a la pressió	22
Formació en tolerància a la pressió.....	23
8. Gestió de la informació.....	24
Formació en gestió de la informació	25
Activitats formatives per àrees de treball	26
9. Planificació de la intervenció psicològica.....	27
Atenció a la víctima	
Avaluació de necessitats i elaboració d'un pla d'intervenció.....	28
Centres penitenciaris	
I. Avaluació psicològica individualitzada	29
II. Disseny i planificació de la intervenció individualitzada i de les activitats grupals	30
Justícia juvenil	
I. Avaluació psicològica individualitzada	31
II. Disseny i planificació de la intervenció individualitzada i de les activitats grupals	32
Assessorament tècnic penal	
Avaluació psicològica forense.....	33
10. Intervenció psicològica.....	34
Atenció a la víctima	
Intervenció amb la víctima.....	35
Centres penitenciaris	
I. Intervenció individualitzada	36
II. Dinamització de grups, programes de rehabilitació i itineraris curriculars.....	37
Justícia juvenil	
I. Intervenció individualitzada	38
II. Dinamització de grups i acció grupal	39
Assessorament tècnic penal	
Intervenció psicològica forense en l'acte del judici oral	40

INTRODUCCIÓ

Aquesta és una guia explicativa de la manera com el Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada concep i estructura la formació especialitzada dels psicòlegs en l'àmbit d'execució penal.

La guia conté la base que serveix de fonament als programes anuals de formació que any rere any concreten l'oferta formativa especialitzada del Centre per a aquest col·lectiu professional.¹

La formació especialitzada dels psicòlegs es fonamenta en 5 principis bàsics:

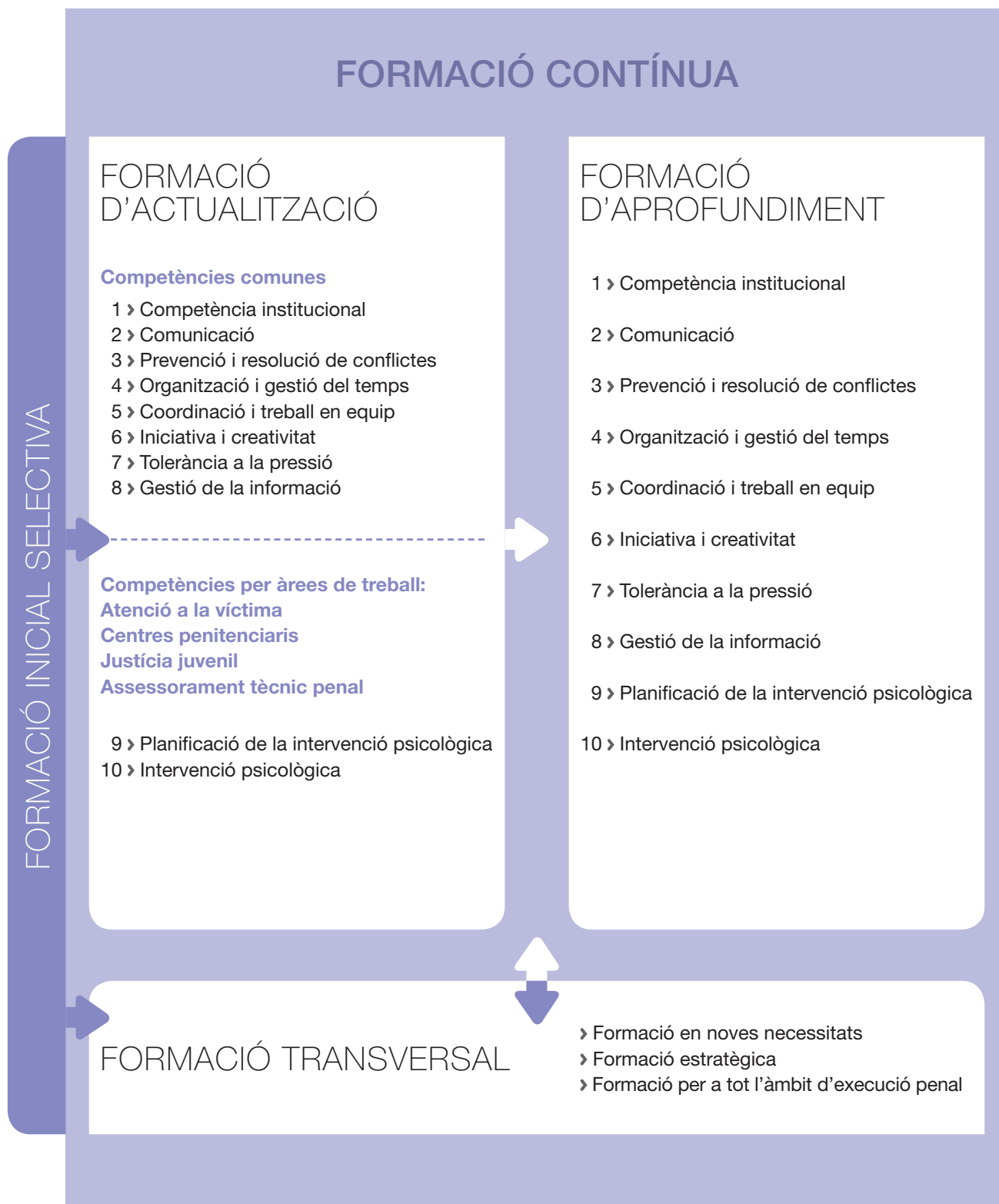
1. La consideració permanent dels drets humans i de les recomanacions internacionals en matèria de formació del personal que treballa en l'àmbit d'execució penal.
2. La missió dels psicòlegs en aquest àmbit de treball:
 - › Fer l'avaluació psicològica de les persones implicades en processos penals, mitjançant una atenció integral i personalitzada, per tal de planificar, dur a terme i avaluar la intervenció envers la millora de la qualitat de vida i la reinserció social d'imputats o penats, o l'atenció i suport a les víctimes.
 - › Informar i/o assessorar la instància judicial i/o administrativa sobre la situació psicològica de les persones implicades en processos penals.
3. L'adequació de la formació als requeriments del lloc de treball des de la perspectiva de l'excel·lència (la competència professional).
4. La voluntat de servei de l'Àrea d'Investigació i Formació Social i Criminològica (AIFSC) del CEJFE d'adequació a les necessitats canviants i d'impuls als projectes estratègics de les direccions generals de Serveis Penitenciaris, i d'Execució Penal a la Comunitat i de Justícia Juvenil.
5. La voluntat de millora, actualització i innovació, que fan d'aquesta guia un document en permanent evolució.

D'altra banda, cal assenyalar que la planificació i l'execució de les activitats formatives que inclou aquesta guia compten com a marc de referència amb la regulació vigent de la formació que fan els documents següents:

- › Acord general sobre les condicions de treball del personal de l'àmbit d'aplicació de la mesa general de negociació de l'Administració de la Generalitat de Catalunya.
- › Acord de condicions de treball del personal penitenciari.
- › Fons de formació contínua de Catalunya.

1. Cal puntualitzar que aquesta guia no exhaurix totes les possibilitats formatives que el Centre ofereix al col·lectiu, sinó que únicament ordena la formació especialitzada, específica per a aquest lloc de treball.

ESTRUCTURA DE LA FORMACIÓ



FORMACIÓ ESPECIALITZADA

Formació inicial selectiva

La incorporació de tot professional a l'àmbit d'execució penal requereix d'una formació inicial especialitzada. Aquesta formació inicial es fonamenta en les competències professionals que recull aquest document i té la finalitat que els psicòlegs adquireixin els coneixements, procediments i actituds que els facin competents en el seu lloc de treball. La formació inicial té l'estructura bàsica següent:

- › **Un bloc teoricopràctic**, en què es desenvolupen, en diverses assignatures, els continguts que permeten assolir els coneixements necessaris per dur a terme les tasques pròpies dels psicòlegs en l'àmbit d'execució penal.
- › **Un bloc de procediments de treball**, en què es treballen les habilitats professionals pròpies del psicòleg des d'una perspectiva eminentment pràctica.

Formació contínua

Formació d'actualització per competències comunes

La formació d'actualització per competències comunes consta de 8 activitats adequades per a tots els psicòlegs que treballen en l'àmbit d'execució penal:

1. Competència institucional
2. Comunicació
3. Negociació i resolució de conflictes
4. Organització i gestió del temps
5. Coordinació i treball en equip
6. Innovació i creativitat
7. Tolerància a la pressió
8. Gestió de la informació

És recomanable que tots els psicòlegs duguin a terme les activitats de formació que componen aquest bloc o bé que seleccionin aquelles en què no tinguin formació prèvia o els convingui reciclar-se.

Formació d'actualització per competències per àrees de treball

La formació d'actualització per competències segons àrees de treball consta d'un nombre variable

d'activitats formatives que aborden les competències següents:

9. Planificació de la intervenció psicològica
10. Intervenció psicològica

Aquestes activitats compten amb continguts molt específics, estretament vinculats a la pràctica professional en una àrea de treball concreta. Considerem com *àrees de treball*: atenció a la víctima, centres penitenciaris, justícia juvenil, i assessorament tècnic penal.

Atenció a la víctima

9. Planificació de la intervenció psicològica:
Avaluació de necessitats i elaboració d'un pla d'acció

10. Intervenció psicològica: Intervenció amb la víctima

Centres penitenciaris

9. Planificació de la intervenció psicològica
 - 9.I. Avaluació psicològica individualitzada
 - 9.II. Disseny i planificació de la intervenció individualitzada i de les activitats grupals

10. Intervenció psicològica
 - 10.I. Intervenció individualitzada
 - 10.II. Dinamització de grups, programes de rehabilitació i itineraris curriculars

Justícia juvenil

9. Planificació de la intervenció psicològica
 - 9.I. Avaluació psicològica individualitzada
 - 9.II. Disseny i planificació de la intervenció individualitzada i de les activitats grupals

10. Intervenció psicològica
 - 10.I. Intervenció individualitzada
 - 10.II. Dinamització de grups i acció grupal

Assessorament tècnic penal

9. Planificació de la intervenció psicològica:
Avaluació psicològica forense

10. Intervenció psicològica: Intervenció psicològica forense en l'acte del judici oral

És recomanable que tots els psicòlegs que treballen en una de les destinacions indicades duguin a terme els cursos específics de la seva destinació o àrea.

Formació d'aprofundiment

Consta d'un nombre variable d'activitats o propostes formatives d'aprofundiment en les competències bàsiques, bé siguin comunes o bé siguin específiques de l'àmbit de treball que pugui ocupar el psicòleg.

Els continguts són prioritàriament procedimentals (aprendre a fer). Aquesta guia suggereix, a títol d'exemple, algunes activitats d'aprofundiment per a cada competència, que apareixen en l'apartat final de les fitxes de cadascuna de les activitats d'actualització.

És recomanable dur a terme les activitats d'aprofundiment, sobre una competència determinada, un cop ja s'ha fet el curs de formació d'actualització.

Formació transversal

Formació centrada en noves necessitats

És la que en els programes anuals dona resposta a un canvi en el context de treball que requereix formació (canvi legislatiu o normatiu, canvi en el perfil de la població, etc.).

Formació estratègica

És la que acompanya els projectes estratègics dels centres directius que requereixen una formació per a la seva implantació.

La *formació centrada en noves necessitats* i la *formació estratègica* solen constar d'activitats adreçades a un grup concret de professionals, i és cada direcció general qui determina les persones que les han de dur a terme.

Formació transversal per a tot l'àmbit d'execució penal

A més, el programa de formació de l'Àrea d'Investigació i Formació Social i Criminològica pot preveure activitats formatives amb continguts genèrics d'interès per a qualsevol professional de l'àmbit d'execució penal, les quals s'ofereixen com a activitats de lliure elecció.

Les activitats formatives que aborden cada competència tenen l'objectiu de capacitar els alumnes per dur a terme els comportaments associats a la competència, assolint els coneixements, capacitats i aptituds que la configuren.

Tot seguit, per a cada competència professional (comuna o associada a una àrea de treball), es relacionen les fitxes que defineixen els objectius i els continguts de les activitats formatives d'actualització i d'aprofundiment relacionades amb cada competència (habitualment d'una durada estàndard de 20 hores cadascuna).



Activitats formatives per competències comunes



1. COMPETÈNCIA INSTITUCIONAL

Explicar de manera raonada l'entorn específic de treball: marc legislatiu, normatiu i ètic, perfils de la població a atendre, diversitat de professionals implicats i tasques en equip, i processos i procediments de treball específics del psicòleg en l'àmbit de l'execució penal. Manifestar una actitud o predisposició positiva per desenvolupar la tasca professional en aquest entorn.

Comportaments associats a la competència

- › Guiar les pròpies actuacions tot assumint la missió de la institució.
- › Assumir que la funció professional en el marc de l'execució de penes i mesures comporta un important rol de control.
- › Planificar i intervenir tenint en compte els condicionants institucionals (normativa, àmbit i espai d'intervenció, demanda institucional, funcionament de la institució, repartiment de funcions i rols, etc.).
- › Conèixer i utilitzar adequadament els instruments i circuits dels que disposa la institució per a l'obtenció d'informació.
- › Utilitzar la documentació establerta a nivell institucional (protocols, plantilles, etc.) fent ús, si escau, dels mitjans tecnològics disponibles.
- › Obtenir i comunicar informació sobre les persones ateses preservant la confidencialitat de les dades segons criteris legals i ètics.
- › Reconèixer clarament el propi espai professional i respectar el dels altres.
- › Complir els compromisos professionals acordats amb altres (caps, companys o persones ateses).
- › Relacionar-se amb institucions, entitats, professionals i persones ateses conscient de la imatge institucional que es projecta i del rol professional.
- › Adaptar la intervenció d'acord amb el perfil de la persona atesa.
- › Adaptar la conducta a situacions noves (canvi de destinació, de perfil de la població atesa, de marc legislatiu, noves prioritats i objectius estratègics, nous mitjans tecnològics, etc.)
- › Participar en activitats de formació i reciclatge periòdicament.
- › Ser receptiu a la crítica constructiva sobre les pròpies actuacions.
- › Tenir disposició a emprendre actuacions de millora i participar en processos institucionals orientats a aquesta finalitat.
- › Manifestar una actitud crítica però constructiva envers la institució.

Formació en competència institucional

Objectius

Explicar de manera raonada l'entorn específic de treball: marc legislatiu, normatiu i ètic, perfils de la població a atendre, diversitat de professionals implicats i tasques en equip, i processos i procediments de treball específics del psicòleg en l'àmbit de l'execució penal. Manifestar una actitud o predisposició positiva per desenvolupar la tasca professional en aquest entorn.

Formació d'actualització

Continguts

1. L'àmbit d'execució penal: marc legislatiu i normatiu
2. Ètica i drets humans en l'execució penal
3. Missió i organització dels serveis en l'àmbit d'execució penal
 - 3.1. Àmbit penitenciari
 - 3.2. Àmbit de justícia juvenil
 - 3.3. Àmbit de la reparació i les mesures d'execució penal a la comunitat
 - 3.4. Àmbit d'atenció a la víctima del delictes
 - 3.5. Àmbit d'assessorament tècnic penal
 - 3.6. Col·laboració de les entitats socials
4. Les persones ateses
 - 4.1. Evolució de la població atesa
 - 4.2. Perfil sociodemogràfic
 - 4.3. Perfil jurídic i penal
 - 4.4. Perfils de risc/necessitat
 - 4.5. Reincidència en el delictes
 - 4.6. Víctimes
 - 4.7. Col·lectius d'especial atenció: joves, dones, estrangers, grups vulnerables, diversitat religiosa, cultural i d'orientació sexual
5. El rol del psicòleg
 - 5.1. Missió i tasques
 - 5.2. Límits i possibilitats de l'acció del psicòleg
 - 5.3. La distància professional.
6. La intervenció multidisciplinària: principals figures professionals, tasques i sistemes de coordinació
7. Principals models teòrics de rehabilitació

Activitats d'aprofundiment en competència institucional

Actualització en legislació i normativa

- › Introducció al dret penal, processal penal i penitenciari
- › Curs sobre circulars i instruccions en l'àmbit penitenciari
- › Actualització legislativa en justícia juvenil

Criminologia i dret penal

Prevenició i tractament del delictes

Perspectiva de gènere en l'execució penal

Característiques de la població

- › Entendre el Magrib
- › Salut mental i execució penal
- › Immigració i execució penal
- › Drogues i execució penal
- › L'adolescència i joventut com a etapes evolutives

Instruments bàsics de treball institucional

- › SIPC
- › SAVRY
- › RisCanvi
- › JOVO



2. COMUNICACIÓ

Interactuar amb les persones ateses formulant i aportant opinions o informació en el moment oportú i de forma assertiva, sabent escoltar i comprendre-les, tot mantenint el rol i un enquadrament professional adequat.

Comportaments associats a la competència

- › Identificar el lloc i moment adequats per transmetre una determinada informació, mantenir una entrevista o desenvolupar qualsevol altra intervenció.
- › Presentar i enquadrar cadascuna de les intervencions: informar sobre els terminis, finalitat, objectiu i ús de la informació (demanant, si escau, el consentiment a la persona atesa).
- › Adequar el registre comunicatiu a les característiques de la persona atesa.
- › Escoltar i generar *feedback* en la comunicació per tal de mostrar interès i atenció.
- › Mostrar empatia, demostrant que es comprèn el punt de vista de l'altre.
- › Utilitzar el llenguatge de manera correcta i comprensible, per ser precís en la comunicació.
- › Utilitzar adequadament el llenguatge no verbal.
- › Ser discret i respectuós en el maneig de la informació i en els processos comunicatius.
- › Comunicar de manera assertiva i empàtica, especialment quan es comunica informació adversa.
- › Adequar les respostes a les preguntes o demandes.
- › Preservar la confidencialitat de les dades segons criteris legals i ètics.
- › Comunicar posant distància entre l'àmbit emocional i professional.
- › Projectar una imatge correcta.
- › Comunicar amb coherència, amb un criteri clar i amb suficient argumentació.

Objectiu

Interactuar amb les persones ateses formulant i aportant opinions o informació en el moment oportú i de forma assertiva, sabent escoltar i comprendre-les, tot mantenint el rol i un enquadrament professional adequat.

Formació d'actualització

Continguts

1. Components de la comunicació
 - 1.1. Condicions de l'entorn
 - 1.2. Contextualització
2. Estratègies per optimitzar la comunicació
 - 2.1. Adequació del registre a l'interlocutor
 - 2.2. Adequació de les respostes a les necessitats i demandes
 - 2.2. Escolta activa
 - 2.3. Llenguatge no verbal
 - 2.4. Assertivitat
3. Comunicació amb finalitats específiques (informació, persuasió, negociació, prevenció de conflictes)
4. Comunicació i manteniment del rol
 - 4.1. Distància professional
 - 4.2. Aspectes deontològics en la comunicació

Activitats d'aprofundiment en comunicació

Estratègies comunicatives per a la resolució de conflictes

- › La gestió i la negociació del conflicte
- › L'assertivitat i la intel·ligència emocional com a eines de prevenció i resolució de conflictes

Estratègies per optimitzar la comunicació

- › Comunicació assertiva
- › Oratòria i argumentació
- › Tècniques de comunicació no verbal

Comunicació amb finalitats específiques

- › Negociació
- › Mediació

Comunicació d'acord amb els perfils de persones ateses

- › La comunicació en situacions de multiculturalitat
- › Comunicació en el context de la salut mental



3. PREVENCIÓ I RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

Intervenir en situacions de conflicte responent amb coherència i fermesa, persuadint i fent que els altres canviïn de conducta o actitud a través d'una interacció professional.

Comportaments associats a la competència

- › Cercar i mantenir actualitzada la informació rellevant sobre les persones ateses i el seu context per tal d'identificar indicis de risc.
- › Identificar elements per predir una situació de crisi fent ús de diferents tècniques i instruments.
- › Identificar la urgència i la gravetat d'un conflicte.
- › Valorar avantatges i inconvenients de les alternatives possibles de solució d'un problema.
- › Prioritzar la situació de crisi davant d'altres tasques.
- › Aïllar l'incident.
- › Mantenir l'autocontrol emocional, amb una actitud tranquil·la, evitant així la impulsivitat.
- › Emprar recursos comunicatius per a la prevenció/solució del conflicte.
- › Escoltar i respectar el posicionament de l'interlocutor i integrar-lo en el propi discurs.
- › Posar-se en el lloc de l'altre i anticipar les seves necessitats i interessos.
- › Buscar i exposar, entre els seus arguments, avantatges que beneficiïn l'interlocutor. Plantejar els beneficis que poden comportar els acords.
- › Oferir una resposta proporcional al conflicte.
- › Prevenir i resoldre conflictes atenent als instruments institucionals (procediment disciplinari i protocols de seguretat), quan s'escaigui.
- › Informar de la situació als responsables del centre o del servei.
- › Reclamar, si és necessari, el suport d'altres companys.
- › Derivar situacions de crisi que depassin el propi àmbit d'actuació a altres unitats o institucions, coneixent i fent ús dels protocols pertinents.
- › Prendre decisions ràpidament i amb seguretat per evitar l'agreujament del conflicte.

Formació en prevenció i resolució de conflictes

Objectiu

Intervenir en situacions de conflicte responent amb coherència i fermesa, persuadint i fent que els altres canviïn de conducta o actitud a través d'una interacció professional.

Formació d'actualització

Continguts

1. Estratègies per a la prevenció de conflictes
 - 1.1. Observació d'indicadors
 - 1.2. Recollida i gestió de la informació
 - 1.3. Estratègies comunicatives
 - 1.4. Tècniques d'identificació per predir el risc
2. Estratègies per a la resolució de conflictes
 - 2.1. Recursos comunicatius
 - 2.2. Actuacions per al control de la situació (aïllament de l'incident, rapidesa d'actuació, criteris d'autoprotecció, restabliment de la normalitat...)
 - 2.3. Punts clau de la negociació: fases, tàctiques
 - 2.4. Mediació
3. Procediment disciplinari i protocols de seguretat institucionals
 - 3.1. Procediment disciplinari, faltes i sancions
 - 3.2. Protocols de seguretat

Activitats d'aprofundiment en prevenció i resolució de conflictes

- › La gestió dels conflictes
- › L'assertivitat i la intel·ligència emocional com a eines de resolució de conflictes
- › Prevenció d'incidències
- › Habilitats comunicatives per a la resolució de conflictes
- › Tècniques de mediació per a la resolució d'incidents
- › La negociació com a estratègia



4. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ DEL TEMPS

Organitzar les tasques a dur a terme durant el temps de treball d'acord amb uns objectius i unes prioritats prefixades, tot atenent possibles situacions imprevistes.

Comportaments associats a la competència

- › Establir prioritats i terminis per dur a terme les diferents activitats professionals, considerant la diversitat de casos a atendre i els objectius amb cadascun.
- › Dedicar un temps setmanal a planificar l'agenda segons les prioritats establertes.
- › Organitzar i respectar l'espai d'intervenció individual i grupal.
- › Planificar els fets imprevistos que tinguin una determinada previsibilitat.
- › Decidir la urgència/prioritat dels fets imprevistos i actuar conseqüentment, tot avaluant l'impacte que tenen en l'organització prevista de les tasques.
- › Reajustar l'horari professional segons les necessitats dels serveis.
- › Establir en l'agenda moments importants de control per a l'assoliment d'objectius parcials o la realització de determinades activitats.

Formació en organització i gestió del temps

Objectiu

Organitzar les tasques a dur a terme durant el temps de treball d'acord amb uns objectius i unes prioritats prefixades, tot atenent possibles situacions imprevistes.

Formació d'actualització

Continguts

1. L'organització personal: pautes i mecanismes emprats
 - 1.1. Autoobservació de la utilització del temps
 - 1.2. Factors distorsionadors en la gestió del temps
 - 1.3. Relació temps i estrès
2. Planificació i organització de les activitats
 - 2.1. Gestió d'expectatives, accions i propòsits en un termini realista
 - 2.2. Definició d'objectius i obtenció de resultats
 - 2.3. Eines i instruments de gestió i organització del temps
 - 2.4. Assignació de prioritats: criteris d'urgència i importància
 - 2.5. Els imprevistos previsibles

Activitats d'aprofundiment en organització i gestió del temps

- › Eines de gestió i organització del temps
- › Taller d'autoobservació i anàlisi organitzativa



5. COORDINACIÓ I TREBALL EN EQUIP

Participar activament en l'obtenció d'uns objectius comuns amb altres professionals.

Comportaments associats a la competència

- › Identificar amb claredat el propi àmbit d'actuació i el dels diferents professionals amb qui es treballa.
- › Establir objectius compartits amb els altres professionals i treballar d'una manera conjunta i coordinada per assolir-los.
- › Assumir les pròpies responsabilitats. Derivar a altres professionals aquelles demandes o actuacions que els corresponguin.
- › Mantenir una comunicació fluida i assertiva amb la resta de professionals.
- › Traslladar als altres professionals la informació que sigui rellevant i necessària, tenint en compte la confidencialitat de les dades.
- › Arribar a acords en la distribució de tasques amb els companys.
- › Participar en actuacions multidisciplinàries.
- › Ser respectuós amb els companys, amb les seves decisions i actuacions.
- › Preservar la confidencialitat respecte d'allò que han votat o manifestat cadascun dels professionals participants en reunions d'equip o òrgans col·legiats.
- › Tenir disposició i iniciativa a col·laborar amb altres professionals, i a oferir suport o demanar ajuda.
- › Escoltar els altres membres de l'equip i valorar les seves aportacions. Construir propostes i prendre decisions que tinguin en compte les aportacions pertinents.
- › Actuar respectant les decisions que es prenguin en equip.
- › Evitar que els eventuais conflictes personals interfereixin en la tasca professional.
- › Informar sobre la intervenció duta a terme amb un cas en el moment de fer-ne el pas a altres professionals i demanar aquesta informació en rebre'l.
- › Cercar espais apropiats per a una correcta coordinació. Preveure'ls i concretar-los.
- › Utilitzar correctament els circuits de derivació i/o informació.
- › Demanar els permisos oportuns a les persones ateses per dur a terme determinades coordinacions que els requereixen.
- › Saber a qui i quina informació es pot donar, tot garantint el principi de privacitat.
- › Derivar les persones ateses en el moment apropiat als recursos externs més adequats a les seves necessitats.
- › Mantenir una llista actualitzada dels recursos de la institució i dels recursos externs amb què es pot comptar i de les seves característiques.

Formació en coordinació i treball en equip

Objectiu

Participar activament en l'obtenció d'uns objectius comuns amb altres professionals.

Formació d'actualització

Continguts

1. L'equip de treball
 - 1.1. Definició d'equip
 - 1.2. Característiques de l'equip de treball
 - 1.3. Evolució d'un equip de treball
 - 1.4. Rols i funcions d'un equip
 - 1.5. L'equip multidisciplinari
2. Treball en equip
 - 2.1. Col·laboració i cohesió de l'equip
 - 2.2. Equips eficaços: planificació i avaluació de la tasca de l'equip
 - 2.3. Formulació, obtenció i valoracions d'objectius comuns
 - 2.4. Habilitats comunicatives
 - 2.5. Espais comuns de coordinació
 - 2.6. Gestió de la informació en l'equip i protecció de dades
 - 2.7. Gestió de conflictes en l'equip
3. El treball en xarxa
 - 3.1. Potencialitats del treball comunitari
 - 3.2. Participació dels serveis externs en el pla de treball
 - 3.3. Derivació de casos
 - 3.4. Ús i traspàs de la informació i protecció de dades
 - 3.5. Xarxa de recursos comunitaris

Activitats d'aprofundiment en coordinació i treball en equip

- › Tècniques per a la gestió de disfuncions en els equips de treball
- › La gestió de les emocions en el treball en equip
- › Tècniques de comunicació assertiva per a la cohesió de l'equip
- › Estratègies de treball en els equips multidisciplinaris
- › Visites guiades a recursos comunitaris
- › Xarxa d'atenció psicològica i de drogodependències



6. INICIATIVA I CREATIVITAT

Actuar proactivament per resoldre de manera eficaç les situacions que sorgeixen en el dia a dia de l'activitat professional, i per fer propostes de millora. Idear solucions noves i diferents per a problemes o situacions requerides pel mateix lloc de treball, l'organització o la persona atesa en un context canviant.

Comportaments associats a la competència

- › Prendre decisions en el moment oportú.
- › Identificar oportunitats de millora en la intervenció professional.
- › Respondre efectivament davant situacions inesperades.
- › Tenir disposició per resoldre situacions sense ajuda externa.
- › Fer aportacions positives envers la millora de recursos i processos.
- › Proposar canvis en els processos de treball quan aquests no tenen el resultat esperat.
- › Buscar alternatives a situacions que poden limitar-ne la intervenció.
- › Actuar per crear oportunitats i per evitar problemes.
- › Adaptar-se sense acomodar-se, mantenir una actitud activa envers la millora.
- › Assistir a activitats de formació, llegir i utilitzar altres possibilitats per mantenir actualitzats els coneixements i procediments de treball propis de la professió.

Formació en iniciativa i creativitat

Objectius

Actuar proactivament per resoldre de manera eficaç les situacions que sorgeixen en el dia a dia de l'activitat professional, i per fer propostes de millora. Idear solucions noves i diferents per a problemes o situacions requerides pel mateix lloc de treball, l'organització o la persona atesa en un context canviant.

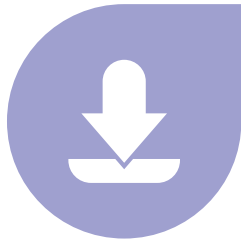
Formació d'actualització

Continguts

1. Iniciativa, proactivitat i reactivitat
 - 1.1. L'actitud críticoconstructiva
 - 1.2. Eficiència i eficàcia
 - 1.3. Afrontament de situacions complexes
 - 1.4. Adaptació a l'entorn
2. Creativitat
 - 2.1. Definició i utilitat de la creativitat
 - 2.2. Obstacles a la creativitat
 - 2.3. Autodiagnòstic, resistències i potencialitats
 - 2.4. Tècniques i instruments que afavoreixen la creativitat

Activitats d'aprofundiment en iniciativa i creativitat

- › Aplicació de la creativitat al disseny d'activitats d'intervenció grupal
- › Taller de desenvolupament i pràctica d'eines per a la iniciativa
- › Iniciativa i motivació professional
- › La creativitat i la iniciativa com a eines professionals
- › Tècniques per promoure la creativitat en l'equip de treball



7. TOLERÀNCIA A LA PRESSIÓ

Treballar amb eficàcia en situacions de pressió ambiental, hostilitat o estrès generades en la pròpia intervenció o en la relació amb la resta de professionals. Autocontrolar les reaccions emocionals i de conducta, tot evitant les respostes impulsives o precipitades, així com tolerar la frustració que es produeix sovint en contextos complexos.

Comportaments associats a la competència

- › Planificar la intervenció professional i adequar-la a les possibilitats reals, tot assumint les condicions de l'entorn on es du a terme la intervenció i els propis límits professionals.
- › Identificar situacions que poden provocar estrès i cercar i utilitzar mecanismes per gestionar-lo adequadament.
- › Prioritzar els problemes, analitzar-los i abordar-los consegüentment, i saber-los relativitzar.
- › Mantenir la distància emocional apropiada amb la persona atesa.
- › Preveure la reacció de la persona atesa en situacions difícils i preparar estratègies d'afrontament.
- › Reaccionar amb serenitat davant recaigudes o retrocessos protagonitzats per les persones ateses, tot entenent-los com a part del procés d'intervenció.
- › Demanar el suport d'altres membres de l'equip o del comandament immediat en casos difícils.
- › Circumscriure els conflictes exclusivament a l'entorn laboral.
- › Utilitzar tècniques i estratègies de control de l'estrès.

Formació en tolerància a la pressió

Objectius

Treballar amb eficàcia en situacions de pressió ambiental, hostilitat o estrès generades en la pròpia intervenció o en la relació amb la resta de professionals. Autocontrolar les reaccions emocionals i conductuals, tot evitant les respostes impulsives o precipitades, així com tolerar la frustració que es produeix sovint en contextos complexos.

Formació d'actualització

Continguts

1. Factors generadors de pressió
 - 1.1. L'entorn i l'organització
 - 1.2. Interacció amb les persones ateses
 - 1.3. Interacció amb altres professionals
 - 1.4. Factors individuals
2. Anàlisi dels factors personals per afrontar la pressió
3. Tècniques i instruments de gestió de la pressió

Activitats d'aprofundiment en tolerància a la pressió

- › Taller de tècniques i estratègies de gestió personal en situacions de pressió i estrès
- › Tècniques d'autocontrol
- › Tolerància a la pressió
- › Autocontrol i gestió de l'estrès en els judicis orals
- › Identificar i minimitzar els efectes de l'estrès



8. GESTIÓ DE LA INFORMACIÓ

Obtenir informació de fonts diverses, discriminar la que és rellevant d'acord amb els objectius establerts i extreure'n les conclusions adequades. Exposar i transmetre la informació de manera clara i concisa, oralment i per escrit, en contextos formals.

Comportaments associats a la competència

- › Identificar en cada cas la finalitat de la informació, abans d'iniciar el procés de cerca. Segons la seva finalitat, recollir la informació rellevant i ordenar-la.
- › Obtenir informació rellevant mitjançant diferents tècniques, recursos i fonts: entrevista a la persona atesa, proves psicològiques, entrevista a la família, a professionals d'altres àmbits, expedients personals, etc.
- › Mostrar-se perseverant en la recerca d'informació i evitar demanar a la persona atesa informació ja disponible i contrastada.
- › No cercar informació que vulneri innecessàriament la intimitat i/o que no respongui al propi àmbit professional o a l'objectiu d'actuació.
- › Coordinar el recull d'informació amb la resta de professionals.
- › Seleccionar la informació rebuda d'acord amb la seva validesa, urgència, importància i vinculació respecte de la pròpia feina, i desestimar aquella que sigui irrellevant, esbiaixada o falsa.
- › Registrar i mantenir la informació ordenada i actualitzada en els corresponents suports, tot indicant-hi la font de la informació i la persona que la recull.
- › Trametre informació necessària i ajustada als objectius, així com oferir una visió integral del subjecte sense emetre judicis de valor.
- › En traspasar o rebre un cas, informar o demanar informació sobre la intervenció duta a terme.
- › Evitar l'ús d'etiquetes inadequades per classificar les persones ateses.
- › Informar amb arguments pertinents, amb coherència, precisió, claredat, organització i estructura en el discurs.
- › Transmetre la informació amb rigor i objectivitat.
- › Informar l'interlocutor de l'objectiu de la recerca i l'ús de la informació.
- › Identificar el lloc i moment adequats per transmetre una determinada informació, especialment informació sensible.
- › Preparar i desenvolupar correctament les entrevistes: concretar-ne dia, hora i lloc més adequats; fixar-ne els objectius; fer-ne un guió; gestionar-ne bé el temps.
- › Respectar l'interlocutor en tot moment i relacionar-se amb ell conscient de la imatge institucional que es projecta.
- › Adequar el registre comunicatiu a l'interlocutor.
- › Utilitzar adequadament el llenguatge no verbal.
- › Utilitzar el llenguatge de manera correcta i comprensible.
- › Preservar la confidencialitat de les dades i de la font segons criteris legals i ètics.
- › Ser discret i respectuós en el maneig de la informació conscient de les seves repercussions.

Formació en gestió de la informació

Objectius

Obtenir informació de fonts diverses, discriminar la que és rellevant d'acord amb els objectius establerts i extreure'n les conclusions adequades. Exposar i transmetre la informació de manera clara i concisa, oralment i per escrit, en contextos formals.

Formació d'actualització

Continguts

1. El context de la informació, destinació i finalitat
2. Protecció de dades
 - 2.1. Qüestions bàsiques
 - 2.2. Límits de la coordinació i transmissió de la informació
 - 2.3. Incidència de les noves tecnologies
3. Tècniques de recollida de la informació
 - 3.1. L'entrevista amb el subjecte i amb l'entorn social proper
 - 3.2. Altres fonts d'informació: informes, expedient, qüestionaris, etc.
 - 3.3. La coordinació amb altres agents
 - 3.4. L'obtenció d'informació a través d'espais/ sistemes informals
4. La redacció de la informació
 - 4.1. Normes bàsiques per a l'elaboració de documents (objectiu, destinatari, informació a facilitar, ordre de la informació, revisió del contingut,...)
 - 4.2. Recursos tecnològics
 - 4.3. Models de documents vinculats al servei
5. Tècniques d'expressió oral en contextos formals
 - 5.1. Identificació del context comunicatiu
 - 5.2. Estructura de la informació en el discurs
 - 5.3. Recursos paralingüístics: veu, entonació, ritme, etc.
 - 5.4. La comunicació no verbal

Activitats d'aprofundiment en gestió de la informació

- › Taller de redacció de documents i/o informes
- › Transmissió d'informació en judicis i audiències: preparació, síntesi i exposició
- › Protecció de dades
- › Tècniques d'oratòria
- › Parlar en públic
- › La comunicació telefònica
- › Metodologia pràctica en l'elaboració d'informes
- › Comunicació en el context de judici oral



Activitats formatives per àrees de treball



9. PLANIFICACIÓ DE LA INTERVENCIÓ PSICOLÒGICA

Dissenyar, fer el seguiment i avaluar programes i intervencions psicològiques, adreçades a individus o a grups, partint de la detecció de necessitats terapèutiques.

Comportaments associats a la competència

- › Recollir i analitzar demandes, necessitats i possibilitats de millora de les persones ateses, tot identificant les àrees prioritàries d'intervenció.
- › Definir i enregistrar objectius clars i assolibles, ajustats a les necessitats detectades, a les característiques de les persones ateses i a les possibilitats i límits del marc d'intervenció. Identificar indicadors d'avaluació d'aquests objectius.
- › Concretar actuacions per assolir els objectius seleccionant programes grupals i/o intervencions individuals pertinents, atenent als condicionants del lloc de treball.
- › Determinar el termini de les actuacions que cal desenvolupar de manera realista.
- › Implicar les persones ateses en l'elaboració del pla d'intervenció, i integrar-hi les seves iniciatives i propostes quan siguin adequades.
- › Establir acords concrets amb les persones ateses i informar-les clarament de les conseqüències de l'acompliment o no d'aquests acords.
- › Coordinar-se amb la resta de professionals implicats tot identificant i respectant el rol dels altres.
- › Revisar periòdicament el pla d'intervenció establert i els compromisos adquirits amb les persones ateses i adaptar els objectius i les actuacions segons els canvis que s'hagin produït.
- › Avaluar els resultats de la intervenció i els objectius assolits tenint en compte també la valoració que en faci la persona atesa.

Formació en planificació de la intervenció psicològica Avaluació de necessitats i elaboració d'un pla d'intervenció

Objectiu

Avaluar les necessitats d'atenció individual en les víctimes i dissenyar plans d'intervenció.

Formació d'actualització

Continguts

1. Límits i possibilitats de la intervenció
 - 1.1 El marc legal i la normativa interna (protocols d'intervenció)
 - 1.2 El context organitzatiu i les funcions dels equips d'atenció a la víctima
 - 1.3 Coordinació institucional: Fiscalia, jutjats, centres penitenciaris, Subdelegació del Govern, etc.
 - 1.4 Xarxa de recursos de suport social i psicològic
2. Anàlisi de les necessitats de la víctima
 - 2.1. Detecció de necessitats personals, socials, psicològiques, econòmiques, jurídiques. Distància entre la demanda i les necessitats reals
 - 2.2. La detecció del risc vital (noves agressions)
 - 2.3. Altres situacions que requereixen intervencions d'urgència
3. L'elaboració de plans d'intervenció
 - 3.1. La implicació de la persona atesa en la concreció del pla d'intervenció. La voluntarietat com a marc d'intervenció
 - 3.2. Elaboració d'objectius ajustats a les necessitats i a les possibilitats d'intervenció social, psicològica i judicial
 - 3.3. Els acords amb la víctima: un procés dinàmic
 - 3.4. Concreció i temporalització d'actuacions i estratègies individualitzades. Indicadors d'avaluació
 - 3.5. Eines institucionals al servei de la planificació. Base de dades específica

Activitats d'aprofundiment en avaluació de necessitats i elaboració d'un pla d'intervenció

- › Metodologia de la planificació
- › La doble victimització
- › La gestió emocional i l'autocura
- › Tipologies de violència
- › Perspectiva de gènere
- › Avaluació de necessitats en víctimes amb discapacitat psíquica
- › Avaluació de necessitats en víctimes infantils

Formació en planificació de la intervenció psicològica

I. Avaluació psicològica individualitzada

Objectius

Detectar de les necessitats individuals d'intervenció. Utilitzar correctament la valoració estructurada RisCanvi. Compartir i coordinar la informació obtinguda amb la resta de l'Equip Multidisciplinari.

Formació d'actualització

Continguts

1. RisCanvi: l'avaluació estructurada del risc
 - 1.1. Model risc-necessitat-responsivitat
 - 1.2. Les escales i els criteris de risc
 - 1.3. Procediment de valoració multidisciplinària. El paper del psicòleg
 - 1.4. L'aplicació informàtica
2. L'entrevista semiestructurada
 - 2.1. Característiques
 - 2.2. Diferents situacions d'entrevista
 - 2.3. Fonts d'informació
 - 2.4. Variables que intervenen en l'entrevista
 - 2.5. Aspectes verbals i no verbals
 - 2.6. Tècniques per afavorir la comunicació
3. Altres instruments d'avaluació psicològica
 - 3.1. Observació, autoregistres, tests, qüestionaris, inventaris
 - 3.2. Problemàtiques específiques

Activitats d'aprofundiment en avaluació psicològica individualitzada

- › La valoració del risc: taller de casos
- › Cursos d'especialització en instruments d'avaluació diagnòstica: SARA, PCL-R, HCR-20, SVR
- › Disseny del Programa individualitzat de tractament i itineraris curriculars
- › Taller d'entrevista semiestructurada
- › L'aplicació informàtica del RisCanvi: ús i possibilitats

Formació en planificació de la intervenció psicològica II. Disseny i planificació de la intervenció individualitzada i de les activitats grupals

Objectiu

Dissenyar, fer el seguiment i avaluar programes i intervencions adreçades a individus i a grups, partint de la detecció individualitzada de necessitats.

Formació d'actualització

Continguts

1. Per què cal planificar?
 - 1.1. Característiques d'un bon procés de planificació
 - 1.2. Identificació de les principals dificultats
2. El Programa individualitzat de tractament (PIT) des d'una perspectiva multidisciplinària
 - 2.1. Contextualització del PIT: marc legal, objectius i característiques
 - 2.2. De la detecció de necessitats d'intervenció a l'elaboració del PIT
 - 2.3. La coherència interna del PIT: objectius, contingut, metodologia, terminis i avaluació
 - 2.4. L'entorn informàtic SIPC
 - 2.5. Procediment de validació del PIT. El treball multidisciplinari
 - 2.6. El programa marc d'organització curricular
 - 2.7. El sistema d'avaluació i motivació continuada
3. La planificació de la intervenció psicològica individualitzada
 - 3.1. Definició d'objectius, prioritats, contingut, metodologia i temporalització
 - 3.2. Indicadors d'avaluació de resultats
4. El procés de planificació adaptat a les activitats grupals
 - 4.1. Programació d'activitats d'intervenció grupal
 - 4.2. Definició objectius, prioritats, contingut, metodologia i temporalització
 - 4.3. Indicadors d'avaluació de resultats

Activitats d'aprofundiment en disseny i planificació de la intervenció individualitzada i de les activitats grupals

- › L'aplicació informàtica del RisCanvi: ús i possibilitats
- › Programació i planificació d'activitats grupals
- › Taller d'elaboració del PIT

Formació en planificació de la intervenció psicològica

I. Avaluació psicològica individualitzada

Objectius

Detectar de manera estructurada necessitats individuals d'intervenció. Utilitzar correctament els instruments institucionals. Compartir i coordinar la informació obtinguda amb la resta de l'equip multidisciplinari.

Formació d'actualització

Continguts

1. La detecció de necessitats i potencialitats individuals
 - 1.1. La valoració estructurada i el SAVRY
 - 1.2. Aspectes metodològics
 - 1.3. Procediment d'avaluació multidisciplinària.
El paper del psicòleg
 - 1.4. L'aplicació informàtica
2. L'ús de l'entrevista semiestructurada per a la detecció de necessitats
 - 2.1. Característiques
 - 2.2. Variables que intervenen en l'entrevista
 - 2.3. Aspectes verbals i no verbals
 - 2.4. Tècniques per afavorir la comunicació
3. Altres instruments d'avaluació psicològica
 - 3.1. Observació, autoregistres, tests, qüestionaris, inventaris
 - 3.2. Problemàtiques específiques

Activitats d'aprofundiment en avaluació psicològica individualitzada

- › Taller d'entrevista semiestructurada
- › La valoració del risc: taller de casos
- › L'aplicació informàtica del SAVRY: ús i possibilitats
- › La valoració multidisciplinària de casos
- › L'ús del PCL-R en el psicodiagnòstic
- › L'avaluació del coeficient intel·lectual

Formació en planificació de la intervenció psicològica

II. Disseny i planificació de la intervenció individualitzada i de les activitats grupals

Objectiu

Dissenyar, fer el seguiment i avaluar programes i intervencions psicològiques, adreçades a individus o a grups, partint de la detecció de necessitats terapèutiques.

Formació d'actualització

Continguts

1. Per què cal planificar?
 - 1.1. Característiques d'un bon procés de planificació
 - 1.2. Identificació de les principals dificultats
2. La planificació de la intervenció psicològica individualitzada
3. El Programa individualitzat d'execució (PIE) des d'una perspectiva multidisciplinària
 - 3.1. Contextualització del PIE: marc legal, objectius i característiques, moment evolutiu del jove, etc.
 - 3.2. De la detecció de necessitats a l'elaboració del PIE. L'aportació del psicòleg
 - 3.3. La coherència interna del PIE: objectius, contingut, metodologia, temporalització i avaluació
 - 3.4. Procediment de validació del PIE. El treball multidisciplinari
 - 3.5. L'avaluació de resultats
4. El procés de planificació adaptat a les activitats grupals
 - 4.1. Els programes marc d'intervenció especialitzada. El paper del psicòleg
 - 4.2. La detecció de necessitats grupals i la programació d'activitats d'intervenció grupal
 - 4.3. Definició d'objectius i continguts. Metodologia i temporalització
 - 4.4. Avaluació de resultats

Activitats d'aprofundiment en disseny i planificació de la intervenció individualitzada i de les activitats grupals

- › Practicar l'entrevista semiestructurada
- › Taller multidisciplinari d'elaboració del PIE
- › Programació i planificació d'activitats d'intervenció grupal

Formació en planificació de la intervenció psicològica Avaluació psicològica forense

Objectius

Avaluar les persones implicades en processos penals i dissenyar la metodologia d'intervenció òptima amb les persones ateses. Prendre declaració a testimonis vulnerables amb un tracte adequat i ajustat a la llei.

Formació d'actualització

Continguts

1. Límits i possibilitats de la intervenció
 - 1.1 El marc legal i la normativa interna (protocols d'intervenció)
 - 1.2 El funcionament de les instàncies judicials
 - 1.3 Coordinació institucional: Fiscalia, jutjats, centres penitenciaris, equips d'atenció a la víctima, serveis socials de base, recursos sanitaris, centres educatius i DGAIA
 - 1.4 Cartera de recursos socio-sanitaris
2. Planificació de l'avaluació pericial
 - 2.1. Definició operacional de l'encàrrec judicial
 - 2.2. Formulació d'hipòtesis diagnòstiques sobre el cas
 - 2.3. Concreció i terminis de les actuacions, citacions i coordinacions
 - 2.4. Aplicació informàtica específica per a la planificació
3. Avaluació psicològica forense
 - 3.1. Tècniques d'entrevista psicològica forense
 - 3.2. Instruments d'avaluació psicològica forense dels imputats, les víctimes i els testimonis (personalitat, intel·ligència, trastorns mentals, drogodependències, capacitat cognitiva i volitiva, risc i perillositat)
 - 3.3. La credibilitat en víctimes i testimonis
 - 3.4. L'avaluació de seqüeles en les víctimes
 - 3.5. La presa de declaració a testimonis vulnerables
4. Base de dades d'imatge: ARCONTE

Activitats d'aprofundiment en avaluació psicològica forense

- › Actualització en psicopatologia forense i psicologia del testimoni
- › Actualització en psicologia evolutiva
- › Actualització en diferents tipus de violència: sexual, domèstica i de gènere
- › Actualització en drogodependències
- › Perfils en investigació criminal
- › Taller d'avaluació de la simulació
- › Tècniques de valoració de la credibilitat del testimoni
- › Tècniques per a la presa de declaracions



10. INTERVENCIÓ PSICOLÒGICA

Dur a terme intervencions psicològiques individuals i grupals, conduint-les cap als objectius establerts, emprant estratègies de motivació i dinamització, i els instruments i tècniques propis de la professió.

Comportaments associats a la competència

- › Acompanyar, orientar i donar suport a les persones ateses envers l'assoliment d'objectius de millora, mantenint una actitud de confiança en les seves possibilitats de canvi.
- › Dur a terme les intervencions psicològiques individuals pertinents en cada moment d'acord amb allò planificat i del procés que segueix cada persona atesa.
- › Mantenir l'orientació a l'ajuda malgrat processos negatius o recaigudes i cercar nous elements de motivació i de treball. Ser perseverant en els objectius i pactes establerts.
- › Utilitzar eines i sistemes de motivació per tal d'activar la participació en activitats i programes i la predisposició al canvi de les persones ateses.
- › Escoltar, orientar i assessorar amb rigor i fiabilitat. Donar arguments sòlids i informació contrastada.
- › Revisar periòdicament el pla de treball establert i els compromisos adquirits amb les persones ateses i adaptar els objectius i les actuacions segons els canvis que s'hagin produït. Generar *feedback* d'avenços i retrocessos.
- › Coordinar-se amb la resta de professionals implicats tot identificant i respectant el rol de qui actua com a gestor del cas.
- › Desenvolupar els programes i les intervencions grupals havent preparat prèviament les sessions i adequar-los a les persones participants. Mantenir els continguts i fases previstes, en el cas que el programa tingui una estructura estandarditzada.
- › Guiar un grup de persones per al desenvolupament d'una activitat o programa per tal d'assolir uns objectius terapèutics determinats.
- › En finalitzar qualsevol intervenció, preparar i dur a terme una sessió de tancament amb la persona atesa, comunicant-li els resultats pertinents de l'avaluació feta i demanant-li la seva valoració.
- › Respectar l'interlocutor en tot moment i relacionar-se amb ell conscient de la imatge institucional que es projecta.
- › Preparar i desenvolupar correctament les entrevistes: concretar-ne dia, hora i lloc; fixar-ne els objectius; fer-ne un guió; gestionar-ne bé el temps.

Formació en intervenció psicològica Intervenció amb la víctima

Objectiu

Conduir accions de suport a les víctimes a partir de les necessitats detectades i del pla d'acció dissenyat.

Formació d'actualització

Continguts

1. El context de la intervenció amb la víctima
 - 1.1. Possibilitats i límits de la intervenció
 - 1.2. L'espai de privacitat i de protecció envers la víctima
 - 1.3. La confidencialitat de la informació: aspectes legals i ètics
 - 1.4. La doble victimització
2. L'entrevista amb la víctima
 - 2.1. L'enquadrament de la intervenció
 - 2.2. El concepte *violència*
 - 2.3. Tècniques bàsiques d'entrevista amb víctimes: creació de clima; escolta i altres aspectes comunicatius; directivitat i flexibilitat; etc.
3. Coneixements bàsics de legislació penal, processal-penal, penitenciària, civil i d'estrangeria
4. Intervenció psicològica amb víctimes
 - 4.1. Intervencions d'urgència o de crisi
 - 4.2. Abordatge de l'afectació emocional derivada del delictes
 - 4.3. Abordatge de la victimització secundària
 - 4.4. Tècniques de reprocessament cognitiu
 - 4.5. Programa de suport en l'acte de judici oral
5. Coordinació i derivació a recursos externs
 - 5.1. Catàleg de recursos institucionals i de la xarxa social
 - 5.2. Límits i compromisos de la derivació
 - 5.3. Cooperació i coordinació amb els recursos
 - 5.4. El traspàs d'informació
6. El tancament de la intervenció

Activitats d'aprofundiment en intervenció amb la víctima

- › Taller de comunicació de males notícies
- › Tècniques d'entrevista a víctimes
- › Intervenció en situacions de crisi i/o urgència
- › Teràpia breu estratègica

Especificitats de la intervenció segons els diversos col·lectius

- › Víctimes de la violència masclista
- › Víctimes de la violència domèstica
- › Víctimes menors
- › Víctimes del terrorisme
- › Víctimes de delictes violents
- › Víctimes discapacitats mentals

Activitat formativa d'intervenció psicològica

I. Intervenció individualitzada

Objectiu

Dur a terme intervencions psicològiques individuals, conduint-les cap als objectius establerts, emprant estratègies de motivació i els instruments i tècniques propis de la professió.

Formació d'actualització

Continguts

1. La intervenció individualitzada
 - 1.1. L'enquadrament de la intervenció: el rol del psicòleg, la relació terapèutica, la distància professional
 - 1.2. Límits de la intervenció i derivació: professionals, xarxes i recursos
 - 1.3. Modificacions, replanificació i finalització de la intervenció
2. Eines d'intervenció individualitzada
 - 2.1. L'entrevista motivacional
 - 2.2. Tècniques d'intervenció basades en l'evidència empírica
 - 2.3. La intervenció en situació de crisi i/o urgència

Activitats d'aprofundiment en intervenció individualitzada

- › Aspectes ètics de la intervenció
- › La intervenció en medi obert
- › La intervenció amb interns amb problemes de salut mental
- › La intervenció psicològica amb l'àmbit sociofamiliar

Formació en intervenció psicològica

II. Dinamització de grups, programes de rehabilitació i itineraris curriculars

Objectiu

Dur a terme intervencions psicològiques grupals i ambientals conduint-les cap als objectius establerts, emprant estratègies de motivació i dinamització, i els instruments i tècniques propis de la professió.

Formació d'actualització

Continguts

1. La intervenció amb grups
 - 1.1. El funcionament dels grups
 - 1.2. Tècniques per a la gestió i conducció de grups
 - 1.3. Tècniques per a la conducció de rols distorsionadors o boicotejadors
 - 1.4. La motivació i la implicació del grup en la planificació i desenvolupament d'activitats
2. Programes grupals d'orientació cognitivoconductual
 - 2.1. Model teòric
 - 2.2. Metodologia
 - 2.3. Avaluació de resultats
3. Programes existents d'intervenció psicològica
 - 3.1. Programes organitzatius
 - 3.2. Programes d'intervenció ambiental
 - 3.3. Programes generalistes
 - 3.4. Programes especialitzats

Activitats d'aprofundiment en dinamització de grups, programes de rehabilitació i itineraris curriculars

- › La creativitat en grups de persones ateses
- › Participació, cogestió i autogestió d'activitats
- › El rol del psicòleg en els equips especialitzats en violència de gènere
- › El rol del psicòleg en els equips especialitzats en violència generalitzada
- › El rol del psicòleg en els equips especialitzats en violència sexual
- › El rol del psicòleg en els equips especialitzats en drogodependències
- › La intervenció en les unitats de salut mental
- › La intervenció en règim tancat
- › La intervenció en medi obert, llibertat condicional i localitzacions permanents

Formació en intervenció psicològica

I. Intervenció individualitzada

Objectiu

Dur a terme intervencions psicològiques individuals conduint-les cap als objectius establerts, emprant estratègies de motivació, i els instruments i tècniques propis de la professió.

Formació d'actualització

Continguts

1. La intervenció individualitzada
 - 1.1. L'enquadrament de la intervenció: el rol del psicòleg, la relació d'ajuda, la distància professional
 - 1.2. Límits de la intervenció i derivació: professionals, xarxes i recursos
 - 1.3. Modificacions, replanificació i finalització de la intervenció
2. Eines d'intervenció individualitzada
 - 2.1. L'entrevista motivacional i altres tipus d'entrevista
 - 2.2. Tècniques d'intervenció basades en l'evidència empírica
 - 2.3. La intervenció en situacions d'urgència o de crisi

Activitats d'aprofundiment en intervenció individualitzada

- › Aspectes ètics de la intervenció psicològica amb menors
- › Intervenció terapèutica individualitzada
- › La intervenció del psicòleg en el context sociofamiliar

Activitat formativa d'intervenció psicològica

II. Dinamització de grups i acció grupal

Objectiu

Dur a terme intervencions psicològiques amb grups conduint-les cap als objectius establerts, emprant estratègies de motivació, i els instruments i tècniques propis de la professió.

Formació d'actualització

Continguts

1. La intervenció amb grups
 - 1.1. El funcionament dels grups
 - 1.2. Tècniques per a la gestió i conducció de grups
 - 1.3. Tècniques per a la conducció de rols distorsionadors o boicotejadors
 - 1.4. Avaluació de resultats
2. La motivació i la implicació del grup en la planificació i desenvolupament d'activitats
3. Els principals programes marc de caràcter grupal i la seva implementació. El paper del psicòleg

Activitats d'aprofundiment en dinamització de grups i acció grupal

- › Programes de competència psicosocial
- › Programes per a l'abordatge de delictes violents
- › Dinamització de grups difícils o desmotivats

Activitat formativa d'intervenció psicològica Intervenció psicològica forense en l'acte del judici oral

Objectiu

Exposar l'avaluació psicològica forense en l'acte del judici oral de manera clara i coherent.

Formació d'actualització

Continguts

1. Preparació de l'exposició oral del cas
2. Coneixement de la mecànica processal
3. Revisió d'expedients, declaracions i proves
4. Preparació del cas
5. Drets i responsabilitats inherents a la tasca de pèrit

Activitats d'aprofundiment en intervenció psicològica forense en l'acte del judici oral

- › Gestió del qüestionament de la tasca en el judici oral
- › Gestió de les pressions de les parts implicades en el procediment judicial
- › Maneig i estratègies d'argumentació en les contrapericials

